

A KÖZÖS KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITKA, VALAMINT A KÖZÖS BIZTONSÁG- ÉS VÉDELEMPOLITIKA PARLAMENTI ELLENŐRZÉSÉÉRT FELELŐS PARLAMENTKÖZI KONFERENCIA

III. NAPIRENDI PONT: KÜLSŐ HATÁRVÉDELEM ÉS ILLEGÁLIS MIGRÁCIÓ

Tömeges illegális határátlépések, terrorveszély, humanitárius és egészségügyi válsághelyzet, erősödő szervezett bűnözés, hibrid fenyegetések, ideiglenesen lezárt belső határok. Olyan kihívások ezek, melyek az utóbbi évtizedben – főként az éghajlatváltozás, a regionális biztonsági válságok, a migrációs folyamatok felerősödése, a Covid19-világjárvány és Oroszország Ukrajna elleni agressziójának következményeként – jelentős hatással voltak a schengeni külső határokra és a térség belső életére. A kihívásokra adott válaszok sorában az irreguláris migráció elleni küzdelem áthatotta az Unió bevándorlási, menekültügyi és határigazgatási szabályainak, szakpolitikai stratégiáinak, külső cselekvési és partnerségi politikáinak megújítását.

A változó biztonsági környezetre adott reakcióként a külső határok őrzetének feladatait tartalmazó Schengeni határ-ellenőrzési kódex többször is módosult [(EU) 2016/399], legutóbb a határok ellenálló képességének fokozása céljából 2024 júniusában [(EU) 2024/1717].

Az EU-ban a külső határok igazgatása, védelme elsődlegesen nemzeti hatáskör, de abban az európai integrált határigazgatás (EIBM) keretében az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségnek (Frontex) kiemelt szerepe van [(EU) 2019/1896]. Emellett 2016 óta az Europol is fokozottan részt vesz a határokon átnyúló migráncscempészés elleni küzdelemben, amelynek 2025-ig tartó kereteit a 2021-ben megújított migráncscempészés elleni cselekvési terv jelöli ki [COM(2021) 591 final].

A külső határellenőrzés hatékonyságának növelése és az irreguláris migráció formái – az illegális határátlépések, a túltartózkodás, a másodlagos migráció – elleni küzdelem támogatására kialakult a határigazgatási és bűnüldözési célú uniós információs rendszerek architektúrája is. A rendszerek összekapcsolt működése a koordináló ügynökség programozási dokumentuma (eu-LISA 2024–2026) szerint 2026-ra várható.

Az Európai Bizottság a migrációval kapcsolatos átfogó megközelítés részeként kidolgozta az EIBM végrehajtásának 2027-ig tartó irányait is [COM(2023) 146 final], amelyben a határőrizeti és igazgatási feladatokon túl a visszaküldési politika hatékonyságának javítása is kiemelt figyelmet kap.

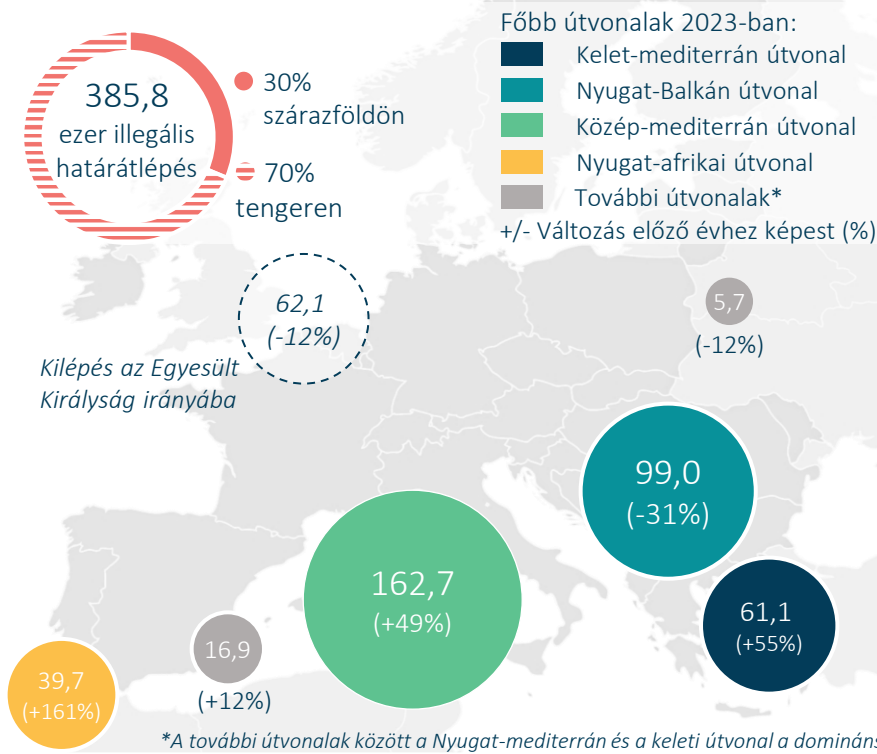
A migráció kezelésével kapcsolatban az Európai Tanács 2023-ban és 2024-ben olyan átfogó megközelítést hagyott jóvá, amely ötvözi az EU külső határainak hatékony védelmét, a migráncscempészés és a migráció eszközként való felhasználása elleni küzdelmet, valamint a fokozott külső tevékenységet és a visszaküldések fokozását (EUCO 1/23; 20/23; 7/24; 15/24). E külső dimenzióban az EU harmadik országokkal kötött együttműködések által igyekszik küzdeni az illegális belépések és a migráncscempészés ellen; továbbá erősíteni partnerei rendszeti kapacitásait, a visszatérési és visszafogadási hatékonyságot, a legális migrációs lehetőségek biztosítását, valamint a migrációt kiváltó okok kezelését. Ebben a komplex célrendszerben az EU külső fejlesztési és együttműködési eszközeinek finanszírozása, a közös biztonság- és védelempolitikai missziók, a Frontex műveletei, valamint a Bizottság főbb migrációs útvonalakra kidolgozott cselekvési tervei jelentős szerepet kapnak.

A migráció átfogó megközelítését követi a 2024 tavaszán elfogadott új Migrációs és Menekültügyi Paktum is. Az Európai Bizottság a tíz jogszabályból álló csomag végrehajtási tervét 2024. június 12-én adta közre [COM(2024) 251 final].

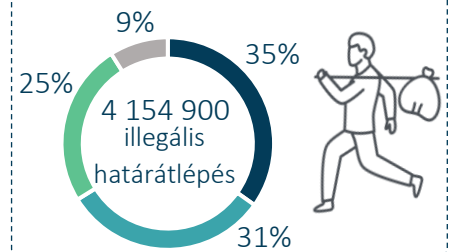
„Az Unió egy belső határok nélküli, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló olyan térséget kínál polgárai számára, ahol a személyek szabad mozgásának biztosítása a külső határok ellenőrzésére, a menekültügyre, a bevándorlásra, valamint a bűnmegelőzésre és bűnüldözésre vonatkozó megfelelő intézkedésekkel párosul.” (EUSZ 3. cikk) ♦

1

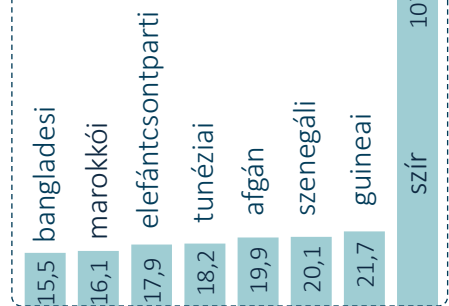
ILLEGÁLIS HATÁRÁTLÉPÉSEK SZÁMA AZ EU KÜLSŐ HATÁRAIN, 2023 (ezer darab)

Illegális határátlépések száma főbb útvonalanként, 2014–23

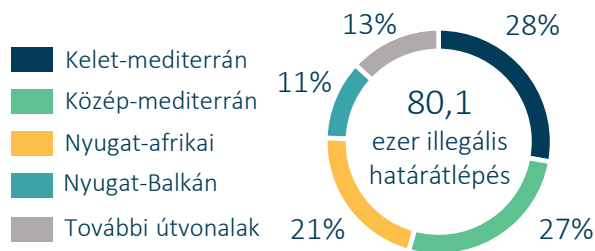

Illegális határátlépések állampolgárság szerint, 2023 (ezer darab; 15 ezer felett)

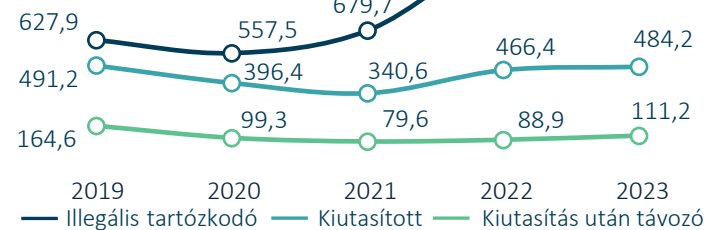
2

ILLEGÁLIS HATÁRÁTLÉPÉSEK, KÜLSŐ HATÁROK, 2024. I–V. HÓ (megoszlás főbb útvonalanként)

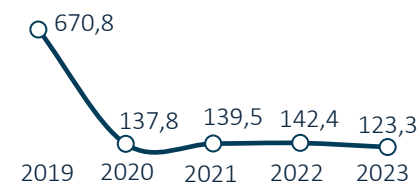
3

ILLEGÁLIS TARTÓZKODÁS ÉS VISSZAKÜLDÉS AZ EU-BAN, 2019–23 (ezer darab)

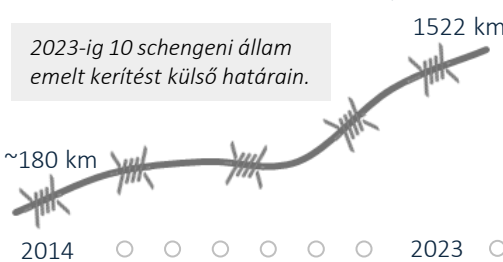
4

AZ EU-BA BELÉPÉS MEGTAGADÁSA, KÜLSŐ HATÁROK, 2019–23 Harmadik országokból (ezer fő)

5

KERÍTÉSEK A KÜLSŐ HATÁROKON, 2014–23

6

FORRÁSOK

1 | 2 Frontex: [Detections of illegal border-crossings statistics](#) | 3 Eurostat: [\[migr_ejpre\]](#); [\[migr_eiord\]](#); [\[migr_eirtn\]](#) | 4 Eurostat: [\[migr_eirfs\]](#) | 5 Costica Dumbrava: [EU migration and borders](#). EPRS, March 2024. | 6 [home-affairs.ec.europa.eu](#)